

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringsproposition om förtydligande av straffbarheten för kvinnlig könsstympning och förberedelse till kvinnlig könsstympning, preskription av åtalsrätten för dråp och upphävande av bestämmelsen om barnadråp

Inledning

Justitieministeriet ber om ert utlåtande om utkastet till regeringsproposition om förtydligande av straffbarheten för kvinnlig könsstympning och förberedelse till kvinnlig könsstympning, preskription av åtalsrätten för dråp och upphävande av bestämmelsen om barnadråp.

I denna proposition föreslås det att kvinnlig könsstympning och förberedelse till kvinnlig könsstympning ska bli straffbara gärningar genom separata bestämmelser i strafflagen. Kvinnlig könsstympning omfattar handlingar som skadar de kvinnliga yttre könsorganen, inbegripet borttagande, helt eller delvis, av dem. Förberedelse omfattar i sin tur att föra en kvinna eller flicka utomlands för könsstympning eller att på annat sätt tvinga eller förmå en kvinna eller flicka att genomgå könsstympning.

För kvinnlig könsstympning och förberedelse till kvinnlig könsstympning som riktat sig mot en person som inte fyllt arton år föreskrivs det om en särskild tidpunkt då preskriptionstiden för åtalsrätten börjar löpa.

Dessutom föreslås det att strafflagens bestämmelser om preskription av åtalsrätten ändras så att åtalsrätten för fullbordat dråp inte preskriberas. Rätten att döma ut straff för fullbordat dråp preskriberas inte heller.

I propositionen föreslås det också att strafflagens bestämmelse om barnadråp ska upphävas som obehövlig.

Bakgrund

I enlighet med statsminister Petteri Orpos regeringsprogram Ett starkt och engagerat Finland vidtar regeringen att kvinnlig könsstympning kriminaliseras ännu tydligare i strafflagen. Även att föra minderåriga flickor utomlands för könsstympning kriminaliseras. Utöver genomförandet av uttalandena i regeringsprogrammet har man i propositionen beaktat de skyldigheter i fråga om könsstympning av kvinnor som ingår i Europaparlamentets och rådets direktiv om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer, som är under beredning.

I enlighet med regeringsprogrammet utreder regeringen möjligheten att förlänga eller helt frångå preskriptionstiden för åtalsrätt när det gäller uppsåtligt brott mot liv och vidtar de åtgärder som krävs. Dessutom upphävs i enlighet med regeringsprogrammet 21 kap. 4 § i strafflagen (barnadråp) som obehövlig.

Målsättningar

Syftet med propositionen är att stärka skyddet för kvinnors och flickors liv och hälsa samt deras fysiska integritet och sexuella självbestämmanderätt. Syftet med avskaffandet av preskriptionstiden för åtalsrätten för fullbordat dråp är att säkerställa att bestämmelserna om straffrättslig preskription inte hindrar att gärningsmannen ställs till svars för fullbordat dråp med beaktande av att det kan vara möjligt att utreda ett brott även efter en mycket lång tid.

Genom propositionen genomförs en del av de mål i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering som gäller en trygg och kriställig rättsstat.

Svarsanvisningar för mottagare

Justitieministeriet begärt ert utlåtande om utkastet till regeringsproposition om förtydligande av straffbarheten för kvinnlig könsstympning och förberedelse till kvinnlig könsstympning, preskription av åtalsrätten för dråp och upphävande av bestämmelsen om barnadråp.

Utlåtandena ska lämnas in som svar på den begäran om utlåtande som publicerats i tjänsten utlåtande.fi. Utlåtandet behöver inte skickas separat per e-post eller post.

Även andra än de som nämns i sändlistan kan lämna ett utlåtande om de så önskar.

Den som lämnar ett utlåtande måste registrera sig och logga in i tjänsten utlåtande.fi. Närmare anvisningar om hur man använder tjänsten finns under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar. Ytterligare information om hur man använder utlåtandetjänsten ges av systemadministratörerna på adressen lausuntopalvelu.om@gov.fi. Vi ber de ministerier som använder VAHVA föra utlåtandet också under ärende VN/7196/2021 i VAHVA.

Utlåtanden kan också lämnas in per e-post till justitieministeriets registratorskontor på adressen kirjaamo.om@gov.fi. I de utlåtanden som sänds per e-post ber vi er använda diarienummer VN/7196/2021 som referens.

Alla utlåtanden som lämnas in är offentliga och de publiceras i tjänsten utlåtande.fi.

Justitieministeriet betalar inte arvode för begärda eller givna utlåtanden.

Tidtabell

Vi ber er lämna ert utlåtande till justitieministeriet **senast den 23 maj 2024 kl. 16.15**. Svarstiden är något kortare än sex veckor, men i fråga om denna rätt koncentrerade proposition säkerställer 5 veckor tillräckligt tillgodoseendet av deltaganderättigheterna.

Beredare

Ytterligare upplysningar ges av:

Lagstiftningsråd Mia Spolander, mia.spolander@gov.fi, p. 029 515 0332 (frånvarande till den 6 maj 2024)

Specialsakkunnig Sonja Sjöman, sonja.sjoman@gov.fi, p. 029 515 0237 (frånvarande till den 28 april 2024)

Specialsakkunnig Sini Nieminen, sini.nieminen@gov.fi, p. 029 515 0323

Länkar:

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM019:00/2021> - Hankesivu (hanke naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen rangaistavuuden selkeyttämisestä rikoslaissa)

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM019:00/2021> - Statsrådets projektportal (lagberedningsprojektet för att bereda förslag till sådana bestämmelser i strafflagen som tydligare kriminaliserar könsstympning av flickor och kvinnor)

Bilagor:

[HE-luonnos 16.4.2024.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi

[Propositionens huvudsakliga innehåll och paragrafer.pdf](#) - Esityksen tiivistelmä ja pykälät ruotsiksi

Sändlista:

African Care ry
Amnesty International Suomen osasto ry
Eduskunnan oikeusasiamies
Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Etelä-Suomen syyttäjäalue
Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti (HEUNI)
Fenix Helsinki ry
Folkhälsan
Hannu Lauerma (psykiatri)
Helsingin hovioikeus
Helsingin Islam Keskus / imaami Abdirizak Sugulle
Helsingin juutalainen seurakunta
Helsingin kaupunki
Helsingin kärjäoikeus
Helsingin poliisilaitos
Helsingin yliopisto / dekaani Johanna Niemi
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta / emeritusprofessori
Raimo Lahti
HUS Uusi lastensairaala
Hämeen poliisilaitos

Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Intersukupuolisten ihmisoikeudet - ISIO ry
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta
Itä-Uudenmaan käräjäoikeus
Julkiset Oikeusavustajat ry
Katolinen kirkko Suomessa
Korkein oikeus
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti (KRIMO)
Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunta
Lapsiasiavaltuutettu
Lasten perusoikeudet – Children´s Fundamental Rights ry
Lastensuojelun Keskusliitto ry
Liikenne- ja viestintäministeriö
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Länsi-Suomen syyttäjäalue
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus
Lääkäriliitto
Maahanmuuttovirasto
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry – Mannerheims Barnskyddsförbund
rf
Miesjärjestöjen keskusliitto (MJKL) - Mansorganisationernas
centralförbund rf
Monika-Naiset liitto ry
Naisjärjestöjen Keskusliitto ry
Oikeuspoliittinen yhdistys – Rättspolitiska föreningen Demla ry
Oikeusrekisterikeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun käräjäoikeus
Pakolaisneuvonta ry
Pelastakaa Lapset ry
Poliisihallitus
Rikosuhripäivystys
Rovaniemen hovioikeus
Sexpo-Säätiö
Sinikka Suominen
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Asianajajaliitto – Finlands Advokatförbund
Suomen esteettiset plastiikkakirurgit ry
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus
Suomen Gynekologiyhdistys ry – Finlands Gynekologförening rf
Suomen Kätilöliitto ry
Suomen Lakimiesliitto – Finlands Juristförbund ry
Suomen lastenkirurgiyhdistys Sulamaa-seura ry
Suomen muslimifoorumi
Suomen ortodoksinen kirkko
Suomen Plastiikkakirurgiyhdistys (Fenniae ry)
Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry – Finlands Polisorganisationers
Förbund rf

Suomen somalialaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhdistys
SSTA
Suomen Syyttäjäyhdistys ry
Suomen tuomariliitto – Finlands domareförbund ry
Tasa-arvovaltuutettu
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Tiina Alakärppä
Trasek ry
Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta
(ETENE)
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Vapaa-ajattelijain liitto ry
Väestöliitto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Åbo Akademin yhteiskuntatieteiden, kauppätieteiden ja oikeustieteiden
tiedekunta

Utlåtande av remissinstansen

1. Kommentarer och observationer beträffande kvinnlig könsstympning
2. Kommentarer och observationer beträffande förberedelse till kvinnlig könsstympning
3. Kommentarer och observationer beträffande straffrättslig preskription
4. Kommentarer och observationer beträffande barnadråp
5. Kommentarer och observationer till förändringar i andra lagar på grund av utkastet till propositionen
6. Övriga kommentarer och observationer om utkastet till propositionen

Hinkkanen Ville
Oikeusministeriö

Spolander Mia
Oikeusministeriö